

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ 09 ” 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ

IV курс

для студентів

спеціальності

024 Хореографія

освітньої програми

Хореографія

освітньо-кваліфікаційного рівня

молодший спеціаліст

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02130554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	1048/21
<i>Сест</i>	
« 09 »	20 21 р.

Київ - 2021 рік

Розробник: Рой Яна Вікторівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Рой Яна Вікторівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від « 28 » серпня 2021 року № 1

Голова циклової комісії Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

« 04 » вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	10/300	
Курс	IV	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	68	68
Модульний контроль	12	12
Семестровий контроль	-	+
Самостійна робота	70	70
Форма контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є надання студентам практичних та методичних знань з викладання класичного танцю, які є основою навчальної дисципліни і служать теоретичним і практичним підґрунтям для інших дисциплін спеціальної спрямованості.

Завданням курсу є:

- освоєння теоретичних та практичних основ методики виконання рухів класичного танцю;
- вивчення методики викладання класичного танцю;
- розвиток навичок композиційних побудов;
- постановка власних комбінацій для уроку класичного танцю;
- розвиток артистичності, музикальності, пластичної виразності, виконавської майстерності майбутніх артистів танцювального ансамблю;
- виховання почуття стилю, академічної манери виконання.

У результаті вивчення курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Загальні:

- здатність до аналізу та синтезу;
- здатність до організації і планування;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- навички управління інформацією;
- позитивне ставлення до несхожості та інших культур;
- етичні зобов'язання;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- бажання досягти успіху.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- здатність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;
- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;

- здатність розробляти і реалізовувати культурно-просвітницькі програми для різних категорій населення, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами хореографічного мистецтва;
- володіння теоретичними основами хореографічного мистецтва, професійною термінологією;
- володіння методами, прийомами і практичними навичками роботи у царині хореографічного мистецтва;
- застосування професійно-профільованих знань у хореографічній діяльності (за видами);
- здатність до творчості.
- здатність раціонально організувати навчальний час в залежності від умов та вимог навчально-виховного процесу;
- здатність аналізувати навчальну літературу, володіння навичками опрацювання змісту навчального матеріалу, вміння робити висновки та узагальнення на основі опрацювання літературних джерел, вміння користуватися періодичними виданнями, здійснення пошуку необхідної педагогічної літератури.
- здатність опрацьовувати додаткову літературу як з питань навчального процесу, так і самоосвіти.

Предметні:

- здатність розуміти історичний процес становлення і розвитку системи навчання класичному танцю;
- здатність аналізувати науково-теоретичну спадщину майстрів і сучасний стан вітчизняної балетної педагогіки;
- здатність оперувати понятійним апаратом класичного танцю;
- здатність розуміти теоретичні основи методики виконання рухів класичного танцю;
- здатність вирізняти особливості та відмінності стилів чоловічого і жіночого виконавства;
- здатність володіти методикою складання танцювальних комбінацій (від простих навчальних до розгорнутих танцювальних);
- готовність демонструвати основні прийоми просторового рішення танцювальних композицій;
- здатність володіти методикою запису прикладів навчальних комбінацій та розбору хореографічного тексту по відео-запису;
- здатність володіти принципами музичного оформлення уроку класичного танцю;
- застосовувати отримані знання в самостійній педагогічній діяльності;
- створювати навчальні та танцювальні комбінації на основі класичного танцю;

- здійснювати добір музичного матеріалу для здійснення навчального процесу;
- здатність використовувати навчальну, навчально-методичну та іншу літературу у професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення дисципліни «Класичний танець» спрямоване на досягнення студентом наступних результатів :

- Здатність демонструвати базові знаннями про основи теорії та методики виконання класичного танцю. Рівень цих знань має бути достатнім для формування загальної культури й соціалізації особистості й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.
- Здатність використовувати знання з дисципліни для здійснення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- Здатність мати широкі творчі уявлення та володіти різнобічними прийомами виконавства для втілення хореографічного образу.
- Володіти термінологією класичного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом.
- На основі практичних навичок володіти технікою виконання рухів та методикою викладання класичного танцю.
- Здатність відтворювати усі можливі музично-метричні розкладки рухів класичного танцю.
- Відтворювати запропонований педагогом-хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність.

Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи. Навчання з дисципліни «Класичний танець» відбувається у формі лекційних, практичних занять, виконання модульних контролів.

Підсумками вивченого курсу є такі форми контролю: екзамен у формі показового практичного заняття (демонстрації екзерсису класичного танцю) та його теоретичної частини – відповіді на питання білетів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни «Класичний танець»

№ з/п	Назви змістових модулів і тем		Розподіл годин між видами робіт				
			Аудиторна:				
			Всього	Лекції	Практичні	Модульн. контроль	Самост. робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.							
Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори							
1.	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.		10	6			4
2.	Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	7	64		30	4	30
3.	Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.		40		16	4	20
4.	Створення комбінацій до екзерсису біля опори студентами курсу.		36		16	4	16
Разом за змістовим модулем I:			150	6	62	12	70
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.							
Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали							
5.	Розвиток музикальності та принципи добору музичного матеріалу до уроку класичного танцю.		10	6			4
6.	Методика вивчення екзерсису на середині зали четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.		60		28	4	28
7.	Методика вивчення стрибків – allegro на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	8	34		16	2	16
8.	Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.		18		6	2	10
9.	Створення комбінацій до екзерсису на середині зали та маленького allegro студентами курсу.		28		12	4	12
Разом за змістовим модулем II:			150	6	62	12	70
ВСЬОГО:			300	12	124	24	140
Форма контролю - екзамен							

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори.

Тема 1. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.

1. Лекційний модуль (6 год.)

Розвиток методики викладання класичного танцю. Поєднання теорії та практики. Структура та зміст підручників та навчально-методичних посібників. Їх цілі та задачі, застосування в навчальному процесі.

Базарова Н. П. Азбука класичного танцю.

Ваганова А. Я. Основи класичного танцю.

Васірук С. О. Класичний танець.

Зихлінська Л. Р. Друга сходинка. Практичний посібник з методики викладання класичного танцю.

Костровицька В., Писарев О. Школа класичного танцю.

Мессерер А. Уроки класичного танцю.

Тарасов М. І. Класичний танець. Школа чоловічого виконавства.

Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю.

Методика створення комбінацій уроку класичного танцю:

- визначити мету, на яку направлене побудова комбінації, розвиток конкретного руху в ній;
- порядок проходження одного руху за іншим в залежності від розділу уроку;
- принципи поєднання (з'єднання) рухів в одній комбінації: по групам, технічним характеристикам, призначенню, темпу виконання і т. д. Динаміка розвитку рухів: en face, croisee, efface, на plie, releve, носком у підлогу, на висоту 45°, 90°, en tournant і т.д.;
- логіка розвитку руху в середині комбінації: від простого до складного; основний рух та з'єднуючий; кількість повторів основного руху, прийоми переміни позицій та «зміни» робочої ноги; принципи виконання en dehors та en dedans; закономірності розподілу простору й напрямків;
- кількість тактів, передбачених на виконання конкретного руху в заданому музичному розмірі;

- «пауза» в комбінації, її призначення.

Принципи запису уроків в працях видатних педагогів класичного танцю А. Ваганової, С. Головкиної, В. Костровицької, Л. Зихлінської, А. Мессерера, М.Тарасова тощо.

Основні поняття: вправа, комбінація, «пауза» в комбінації, темпоритм.

Рекомендовані джерела: основна [1,3, 4, 5], додаткова [1,2,3, 5,6].

Тема 2. Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.

1. Практичний модуль (30 год.)

Практичні заняття (№1-15):

Засвоюється техніка виконання різноманітних поворотів біля опори та на середині зали. Розвивається стійкість - апломб під час виконання рухів на середині зали на півпальцях. Продовжується робота над танцювальністю та координацією – рухи біля опори виконуються у великих та малих позах. Вивчається техніка обертання у повітрі (*pas échappé et changement de pieds en tournant*). Вивчення заносок із закінченням на одну ногу. Ознайомлення з великими стрибками, початок розвитку елевації. Адажію поступово ускладнюється, до нього входять три-чотири рухи.

Екзерсис біля опори

1. Виконання в усіх маленьких та великих позах:
 - a) *vattements tendus*;
 - б) *vattements tendu jetés*;
 - в) *vattements fondus* на 90° на всій ступні та на півпальцях;
 - г) *vattements frappes* та *vattements double frappes*;
 - д) *vattements releves lents* та *battements developpes*;
 - е) *grand battements jetes*.
2. *Battements fondu 90° en face* та в позах на всій ступні та на півпальцях.
3. *Battement double frappes* з *relevé* на пів пальцях в *demi-plie*, з поворотом на 90° та 180° .
4. *Rond de jambe en l'air en dehors* та *en dedans*, з *plie – relevé* та *relevé* на півпальцях.
5. *Petits battements sur le cou-de-pied* на півпальцях .
6. *Pas tombe* на місці, та з півповоротом, робоча нога в положенні *sur le cou-de-pied*.
7. *Preparation et pirouette sur le cou-de-pied* з V та II позицій *en dehors* та *en dedans*.
8. *Battements releves lents* на 90° та *battements developpes en face* і в позах:
 - a) на півпальцях;
 - б) з *plie-releve*;

- в) demi-rond de jambe en face та з однієї пози в іншу;
г) з коротким balance.
9. Demi та grand rond de jambe developpes на півпальцях та на demi- plie en face.
10. Grand rond de jambe battements jetes en dehors та en dedans.
11. Grand battements jetes developpes (м'який батман) на всій ступні.
12. Півповорот fouette en dehors та en dedans на 45°, 90° та 180°. Нога піднята вперед або назад на 45°.

Форма модульного контролю № 1: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису біля опори.

Форма модульного контролю № 2: усне опитування .

Тема 3. Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.

(Практична складова, для студентів з патологією, що є протипоказанням до виконання екзерсису на пальцях, виконується на високих півпальцях).

1. Практичний модуль (16 год.)

Практичні заняття (№1-8):

Продовження вивчення екзерсису на пальцях біля опори, відпрацювання пальцевої техніки. Перенос деяких рухів, вивчених у шостому семестрі біля опори, на середину зали. Виконання рухів en face та epaulement на двох і на одній нозі.

Екзерсис на пальцях

1. Pas écharré en tournant в IV позиції на 90° (на ¼, повороту).
2. Pas écharré в II позиції на 180° (на ½ повороту).
3. Pas de bourré en tournant:
 - a) simple;
 - б) dessus- dessous.
4. Pas couru вперед та назад.
5. Pas glissade в сторону.
6. Relevé на одній нозі, друга нога в положенні sur le cou-de-pied та маленькі пози на 45°.
7. Préparation та Tour (pirouette) з IV позиції en dehors та en dedans.
8. Préparation та Tour (pirouette) V позиції en dehors та en dedans.

Форма модульного контролю № 3: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на пальцях.

Форма модульного контролю № 4: усне опитування.

Тема 4. Створення комбінацій до екзерсису біля опори студентами курсу.

Студенти курсу починають роботу по самостійному створенню комбінацій біля опори та проведенню, відібраних викладачем, комбінацій на студентах групи з наступним аналізом.

1. Практичний модуль (16 год.)

Практичні заняття (№1-8):

1. Створення комбінацій екзерсису класичного танцю біля опори.
2. Добір музичного супроводу. Робота з концертмейстером.
3. Підготовка та проведення створеної комбінації на виконавцях.
4. Відпрацювання методики виконання рухів.

Форма модульного контролю № 5: практичний показ вивчених власно створених комбінацій класичного екзерсису біля опори.

Форма модульного контролю № 6: тестування.

Рекомендовані джерела: основна [2, 3, 5]; додаткова [2,3].

Змістовий модуль II. Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Тема 5. Розвиток музикальності та принципи добору музичного матеріалу до уроку класичного танцю.

1. Лекційний модуль (6 год.)

Музичний супровід уроків класичного танцю. Поняття ритм, метр, темп, музична динаміка. Мелодія та художнє втілення її в танці. Музикальність та виразність рухів класичного танцю. Роль музичного оформлення уроку класичного танцю. Принципи добору музичного матеріалу, огляд музичних хрестоматій для уроку класичного танцю.

Основні поняття: ритм, метр, темп, музична динаміка, музикальність, виразність рухів класичного танцю.

Рекомендовані джерела: : основна [1,4], додаткова [4,6].

Тема 6. Методика вивчення екзерсису на середині зали четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.

1. Практичний модуль (28 год.)

Виконання вправ на середині зали en tournant, засвоєння техніки піруету. Робота над стійкістю на півпальцях у великих позах.

Практичні заняття (№1-14):

Екзерсис на середині зали

1. Battement tendu en tournant en dehors та en dedans на 90° , 180° .
2. Battement tendu jeté en tournant en dehors та en dedans на 90° .
3. Rond de jambe par terre en tournant en dehors et en dedans на 45° та на 90° .
4. Battement fondu з plie-releve та rond de jambe на 45° (спочатку demi rond de jambe).
5. Battement soutenu на 90° в усіх напрямках en face та в позах на півпальці.
6. Battemens frappé в позах на півпальці.
7. Battemens doubles frappé з plie-releve en face та на півпальці.
8. Rond de jambe en l'air en dehors та en dedans із закінченням на demi-plie.
9. Battement relevé lent та Battement développé:
 - а) в позу 4-го арабеску та écartée вперед-назад з підніманням на півпальці та на demi-plie;
 - б) з plie-releve en face і в позах.
10. Grand battement jeté:
 - а) в позу 4-го арабеску;
 - б) développés («м'які» battements) en face і в позах.
11. Поворот fouette en dehors та en dedans на 45° , 90° та 180° . Нога піднята вперед або назад на 45° .
12. Tour (pirouette) en dehors et та dedans з V, II та IV позицій із закінченням в V і IV позиції (один поворот).
13. Шоста форма Port de bras.
14. Tour chaines.

Форма модульного контролю № 7: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на середині зали.

Форма модульного контролю № 8: усне опитування .

Тема 7. Методика вивчення стрибків – allegro на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.

Робота над рухами групи allegro, розвиток елевації, особливо під час виконання великих стрибків. Засвоєння техніки заносок.

1. Практичний модуль (16 год.)

Практичні заняття (№1-8):

Allegro

1. Pas échappé battu (із заноскою з V та II позицій).
2. Pas assemblé battu.
3. Entrechat-quatre. Royale.
4. Grand pas échappé en tournant на 180°.
5. Temps leve з ногою в положенні sur le cou-de-pied.
6. Grand sissonne ouverte на 45° в усіх позах без просування (крім écartée та 4-го арабеску) .
7. Pas assemblé з просуванням в поєднанні з pas glissade, coupe – крок.
8. Pas jete entrelace (перекидне jete) по прямій лінії та по діагоналі з прийомів pas chasse, coupe – крок.

Форма модульного контролю № 9: практичний показ вивчених комбінацій рухів allegro на середині зали.

**Тема 8. Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали.
Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.**

Робота над стійкістю на пальцях та у великих позах.

1. Практичний модуль (6 год.)

Практичні заняття (№1-3):

Екзерсис на пальцях на середині зали

1. Pas échappé en tournant в IV позицію на 90° (на ¼, повороту).
2. Pas échappé в II позицію на 180° (на ½ повороту).
3. Pas de bourré en tournant:
 - a) simple;
 - б) dessus- dessous.
4. Pas couru з просуванням вперед та по колу.
5. Pas glissade en tournant на 180° та з просуванням в сторону й по діагоналі.
6. Préparation та tour (pirouette) з IV та V позиції en dehors та en dedans.

Форма модульного контролю № 10: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на пальцях на середині зали.

Тема 9. Створення комбінацій до екзерсису на середині зали та маленького allegro студентами курсу.

Студенти курсу починають роботу по самостійному створенню комбінацій класичного екзерсису на середині зали та маленького allegro, проведенню, відібраних викладачем, комбінацій на студентах групи з наступним аналізом.

1. Практичний модуль (12 год.)

Практичні заняття (№1-6):

1. Створення комбінацій до екзерсису на середині зали та комбінацій маленького allegro .
2. Добір музичного супроводу. Робота з концертмейстером.
3. Підготовка та проведення створеної комбінації на виконавцях.
4. Відпрацювання методики виконання рухів.

Форма модульного контролю № 11: практичний показ вивчених власно створених комбінацій класичного екзерсису на середині зали та маленького allegro.

Форма модульного контролю № 12: тестування.

Рекомендована література: *основна [2,3, 4, 5], додаткова [2,3, 4, 5,6].*

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	3	3	3	3
2.	Відвідування практичних занять	1	31	31	31	31
3.	Робота на практичних заняттях	10	31	310	31	310
4.	Виконання модульної роботи	25	6	150	6	150
5.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	5	25
		Разом:	-	514	-	519
Максимальна кількість балів: $514+519 = 1033$						
Коефіцієнт: $1033/100=10,33$						

6. 2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I . Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори		
Тема 1. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати у зошит принципи запису та основні правила з методики створення комбінацій уроків класичного танцю. 3. Провести порівняльну характеристику у вигляді таблиці структури, змісту підручників з класичного танцю А. Ваганової, В. Костровицької, М. Тарасова.	5
Тема 2. Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати схему музично-ритмічних розкладок всіх вивчених комбінацій класичного екзерсису біля опори. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 3. Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису на пальцях біля опори. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 4. Створення комбінацій до екзерсису біля опори студентами курсу.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати схему музично-ритмічних розкладок всіх власно створених комбінацій класичного екзерсису біля опори. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Разом за змістовим модулем I: 70 год.		20
Змістовий модуль II . Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали		
Тема 5. Розвиток музикальності та принципи добору музичного матеріалу до уроку класичного танцю.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Добрати музичний матеріал для проведення уроку класичного танцю, з урахуванням вікової категорії. 3. Створити папку з нотним матеріалом (фонограми муз. супроводу) до кожної комбінації в екзерсисі класичного танцю.	5
Тема 6. Методика вивчення екзерсису на середині зали четвертого рівня складності.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати схему музично-ритмічних	5

Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису на середині зали. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	
Тема 7. Методика вивчення стрибків – allegro на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій рухів allegro. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 8. Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій рухів екзерсису на пальцях на середині зали. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 9. Створення комбінацій до класичного екзерсису на середині зали та маленького allegro студентами курсу.	1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Занотувати схему музично-ритмічних розкладок всіх власно створених комбінацій класичного екзерсису на середині зали та маленького allegro. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Разом за змістовим модулем II: 70 год.		25
ВСЬОГО: 140 год.		45

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6. 3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі:

- практичного показу рухів класичного танцю у комбінаційній побудові;
- усного опитування;
- тестування.

Тести містять 25 різних за формою завдань. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал.

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
20 – 25	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
16 – 19	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
10 – 15	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
1 – 9	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення екзамену: комбінована (практична та усна).

Екзамен складається з 2 частин:

I. Практична частина – демонстрація техніки виконання рухів з екзерсису біля опори, екзерсису посеред залу та allegro;

II. Теоретична (усна) частина – усна відповідь на питання з теорії та методики вивчення рухів класичного танцю третього рівня складності протягом відведеного часом.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Практичне завдання оцінюється максимум у 20 балів;

Теоретичне (усне) питання оцінюється максимум у 20 балів.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання практичного завдання:

- Вміння на основі практичних навичок володіти технікою виконання рухів класичного екзерсису – до 10 балів включно;
- Дотримання «чистоти стилю» класичного танцю, виразності, гармонійності, органічного взаємозв'язку рухів окремих частин тіла – до 10 балів включно.

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- Повнота і вичерпність відповіді з теоретичних основ методики виконання рухів класичного екзерсису – до 15 балів включно;
- Володіння професійною термінологією і понятійним апаратом класичного танцю – до 5 балів включно.

Орієнтовний перелік питань до практичної частини екзамену:

1. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements tendus з V позиції в екзерсисі класичного танцю біля опори.
2. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements tendu jetés з V позиції в екзерсисі класичного танцю біля опори.
3. Продемонструвати техніку виконання вправи Demi-pliés та Grand pliés в екзерсисі класичного танцю біля опори.
4. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements fondus на 45° в екзерсисі класичного танцю біля опори.
5. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements frappes в екзерсисі класичного танцю біля опори.
6. Продемонструвати техніку виконання вправи Petits battements sur le sou-de-pied в екзерсисі класичного танцю біля опори.
7. Продемонструвати техніку виконання вправи Grand battements jetés в екзерсисі класичного танцю біля опори.
8. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements relevé lents та Battements développés в екзерсисі класичного танцю біля опори.
9. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements tendus в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
10. Продемонструвати техніку виконання вправи Rond de jambe en l'air en dehors et en dedans в екзерсисі класичного танцю біля опори.
11. Продемонструвати техніку виконання вправи Rond de jambe jambe par terre en dehors et en dedans в екзерсисі класичного танцю біля опори.
12. Продемонструвати техніку виконання вправи маленького adagio в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
13. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements tendus jetés з V позиції в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
14. Продемонструвати техніку виконання вправи Demi-pliés та Grand pliés в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
15. Продемонструвати техніку Grand battements jetés в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
16. Продемонструвати техніку виконання вправи Rond de jambe jambe par terre en dehors et en dedans в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
17. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements fondus на 45° в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
18. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements relevés lents та Battements développés в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
19. Продемонструвати техніку виконання вправи Battements frappes в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
20. Продемонструвати техніку виконання вправи Petits battements sur le sou-de-pied в екзерсисі класичного танцю на середині зали.
21. Продемонструвати техніку виконання вправи Rond de jambe en l'air en dehors et en dedans в екзерсисі класичного танцю на середині зали.

22. Продемонструвати техніку виконання вправи *Changements de pied* в розділі *allegro*.
23. Продемонструвати техніку виконання вправи *Temps leve saute* з I, II, IV, V позицій в розділі *allegro*.
24. Продемонструвати техніку виконання вправи *Pas echappe* в розділі *allegro*.
25. Продемонструвати техніку виконання вправи *Pas assemble* в розділі *allegro*.
26. Продемонструвати техніку виконання вправи *Pas jete* в розділі *allegro*.
27. Продемонструвати техніку виконання вправи *Sissonne ferme* в розділі *allegro*.
28. Продемонструвати техніку виконання вправи *Echappe battu* в розділі *allegro*.
29. Продемонструвати техніку виконання вправи *Entrechat-quatre* в розділі *allegro*.
30. Продемонструвати техніку виконання вправи *Royale* в розділі *allegro*.

Орієнтовний перелік питань до теоретичної (усної) частини екзамену:

1. Проаналізувати особливості побудови уроку класичного танцю та його структурних компонентів.
2. Розкрити особливості музичного оформлення уроку класичного танцю.
3. Визначити поняття «балон» та «елевація».
4. Визначити послідовність вивчення різних форм *Port de bras*. Перегини корпусу убік та назад біля опори.
5. Скласти термінологічний словник вправ біля опори у класичному танці.
6. Розкрити особливості «постави» в класичному танці, її фізіологічні та естетичні функції. Визначити поняття «апломб», «вертикальна вісь», положення корпусу «над ногами».
7. Визначити роль партерного екзерсису на заняттях класичного танцю. Запобігання раннього травматизму під час роботи у хореографічному класі.
8. Схарактеризувати основи професійної етики поведінки під час навчальних занять класичним танцем.
9. Схарактеризувати «*allegro*» як частину уроку класичного танцю.
10. Визначити схему просторової танцювальної зали (нумерація точок зали; положення *en face*, *epaulement croisée et éffacée*).
11. Класифікувати стрибки за технікою виконання.
12. Визначити поняття «виворотність» та її анатомічні передумови, прийоми розвитку і збереження виворотності.
13. Індивідуальна розминка та її вплив на якість виконання рухів.
14. Схарактеризувати принципи складання комбінацій екзерсису класичного танцю біля опори.
15. Схарактеризувати правила виконання VI форми *Port de bras*.

16. Визначити позиції рук. Формування кисті (кистей) рук, положення *allongée*, *arrondie*. Руки як засіб виконавської виразності та як технічний елемент виконавського мистецтва.
17. Схарактеризувати принципи складання комбінацій екзерсису класичного танцю на середині зали.
18. Виховання естетичного смаку на заняттях класичного танцю.
19. Педагогічний досвід А.Я. Ваганової для розвитку системи класичного танцю.
20. Визначити виразні засоби класичного танцю.
21. Розкрити особливості розвитку координації на заняттях класичного танцю.
22. Схарактеризувати правила виконання повороту *tour lents*, в *adagio* на середині зали.
23. Значення елементів екзерсису класичного танцю в розвитку фізичних даних танцівника.
24. Визначити функції класичного екзерсису на середині зали.
25. Визначити поняття «професійна лексика» педагога класичного танцю.
26. Розкрити значення вправи *Temps lie* в екзерсисі на середині зали на заняттях класичного танцю.
27. Визначити види поз: *croisée*, *éffacée*, *écartée* вперед та назад; форми поз: маленькі, середні, великі; їх розташування на середині зали та біля опори: в підлогу, на 45° та 90° .
28. Визначити класифікацію та особливості виконання обертів в класичному танці.
29. Розкрити особливості розділу уроку – екзерсис на пальцях. Визначити правила постановки стопи на пальцях. Варіанти переходу зі всієї стопи на пальці.
30. Визначити поняття *en face* та *epaulement* в класичному танці.

6.5. Шкала відповідності оцінок й критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 балів -34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 300 год., I сем.: лекції – 6 год., практичні заняття – 62 год., самостійна робота – 70 год., модульний контроль – 12 год., II сем.: лекції – 6 год., практичні заняття – 62 год., самостійна робота – 70 год., модульний контроль – 12 год.

Семестр	I семестр			
Модуль	Змістовний модуль I			
Назва модулю	Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори			
	1	2	3	4
Теми лекційних занять	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.			
Теми практичних занять		Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Створення комбінацій до екзерсису біля опори студентами курсу.
Самостійна робота	п. 6.2.			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1, 2, 3, 4, 5, 6.			

Семестр	II семестр				
Модуль	Змістовний модуль II				
Назва модулю	Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали				
	5	6	7	8	9
Теми лекційних занять	Розвиток музикальності та принципи добору музичного матеріалу до уроку класичного танцю.				
Теми практичних занять		Методика вивчення екзерсису на середині зали четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення стрибків – allegro на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Створення комбінацій до екзерсису на середині зали та маленького allegro студентами курсу.
Самостійна робота	п. 6.2.				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 7, 8, 9, 10, 11, 12.				
Підсумковий контроль	Екзамен				

8. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Березова Г. Класичний танець в дитячих хореографічних колективах. – К.: Музична Україна, 2017.
2. Базарова, Н. П. Азбука класичного танцю / Н. П. Базарова, В. П. Мей. – 6-е вид. – СПб. : Лань : Планета музики, 2019. – 240 с.
3. Васірук С.О. Класичний танець: навч.-метод. посібник, Івано-Франківськ, 2019.
4. Ваганова А. Я. Основи класичного танцю / Ваганова А.Я. – СПб. : Лань, 2000. – Вид. № 6. – 192с.
5. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: Підручник. – К. Альтпрес, 2015.

Додаткова:

1. Головкіна, С. М. Уроки класичного танцю в старших класах / С. Н. Головкіна. – М. : Мистецтво, 2015. – 261 с.
2. Костровицька В., Писарєв А. Школа класичного танцю. – Л., «Мистецтво», 2010.
3. Зихлінська Л.Р., Мей В. Перші кроки. Приклади уроків для молодих педагогів професійних хореографічних училищ: Практичний посібник з методики викладання класичного танцю в мл. класах(1 рік навчання). – К.: ЛОГОС, 2018.- 360 с.
4. Лігус О.М. Музика в хореографії : навч.посіб. /О.М. Лігус. – К. : Київ.ун-т ім. Б.Грінченка, 2021. – 144с.
5. Мессерер, А. М. Уроки класичного танцю / А. М. Мессерер . – СПб. : Лань, 2016. – 400 с.
6. Зихлінська Л. Р. Друга сходинка. Практичний посібник з методики викладання класичного танцю. – Київ» Вид-во Ліра-К, 2017. – 380 с.
6. Ярмолович Л. Принципи музичного оформлення уроку класичного танцю/Л. Ярмолович. – М.: Мистецтво, 2017.